

[Søgaard.]

skal være en kombination af penge og faciliteter af forskellig art, skal det særlige udvalg, som ministeren fik nedsat, prøve at klare i land.

Jeg kan ikke rigtig se, at der kan være nogle særlige andre ordninger i denne forbindelse, som dette forslag kan pege på, og jeg må oprigtigt talt tilstå, at jeg ikke forstår det forslag, der ligger på bordet, når hr. Bilgrav-Nielsen jo godt ved, at dette er i fuld gang, og at ordningen nu er ved at tage form på baggrund af det udvalgsarbejde, der efter ministerens oplysninger bliver færdigt nu til februar måned, hvorefter det jo er meningen, at det skal drøftes blandt de 4 partier, som står bag forsvarsforliget og dermed står bag den ordning, der her er skitseret.

Vi har for socialdemokratiets vedkommende været stærkt engageret i dette arbejde, og vi er lykkelige for, at denne aflønningsordning nu er bragt op på det første trappetrin og er ved at komme i gang på de næste trin, og regeringens klare standpunkt her er jo heller ikke til at tage fejl af, så jeg må oprigtigt sige, at jeg må betragte dette forslag, som hr. Bilgrav-Nielsen har fremsat, som et totalt overflødigt forslag.

Kaj V. Andersen (V):

Da mit partis ordfører på grund af møde i markedsudvalget ikke kan være til stede, skal jeg om dette forslag til folketingsbeslutning sige følgende:

Venstre er tilhænger af fuld soldaterløn, det skal der ikke være nogen som helst tvivl om. Det fremgår klart af vor tilslutning til hensigtserklæringen af juni 1975 om fra 1. april i år over 3 år at gennemføre en sådan soldaterløn.

Lige så klart er det, at soldaterløn ifølge betænkningen af 14. marts 1973 ligger uden for forligets økonomiske rammer. Det radikale venstres forslag til fuld soldaterløn nu kan derefter efter vor opfattelse alene betragtes som et paradenummer. Det radikale venstre er med i det nuværende forsvarsforlig, der som sagt forudsætter, at soldateraflønningsen ligger uden for forligets økonomiske rammer. Alligevel hedder det nu, at udgifterne til fuld soldaterløn skal tages inden for rammerne. Det vil sige, at blot man

nu får denne aflønning i orden, så ser man stort på uddannelse og udrustning, så ser man med ligegyldighed på beredskabet. Vi synes ikke, det lover godt for det radikale venstres holdning til vor forsvars- og sikkerhedspolitik, heller ikke for nærmeste fremtid. Der er her reelt tale om et forslag om at bryde det nuværende forsvarsforlig.

Vi må afvise dette taktiske spil fra det radikale venstre og henholde os alene til aftalen fra juni 1975. Venstre vil derimod se med forståelse på regeringens udspil, når dette kommer op i finansudvalget.

Arentoft (FP):

Der er bred opbakning bag det danske forsvar i befolkningen. Ifølge grundlovens § 81 har alle unge mænd værnepligt. Imidlertid er der mange undtagelser i form af kassation, udsættelse, civil værnepligt, det vil sige militærnægtere, osv., og da det nuværende forsvarsforlig bygger på en værnepligtsstyrke på ca. 14.000 militære værnepligtige og ca. 3.500 til civilforsvaret, bliver der kun ca. en halv årgang indkaldt, medens 17.000-18.000 går fri.

For at se nærmere på, hvorledes der kunne rettes op på disse forhold, nedsattes i november 1973 det såkaldte værnepligtsudvalg under indenrigsministeriet. Jeg er medlem af dette udvalg.

Der har været drøftet flere alternativer, først de konservatives forslag om en samfundstjeneste, det vil sige, at alle unge, også kvinder, skulle yde tjeneste enten militært eller civilt. Der er stort flertal imod denne løsning blandt udvalgets medlemmer, bl. a. fordi den vil skabe problemer i forhold til arbejdsmarkedet. Den anden mulighed er at give dem, det drejer sig om, en løn, der stiller dem lige med ansatte på arbejdsmarkedet.

Den sidstnævnte løsning er jeg i princippet gået ind for i udvalget, og der er i øvrigt stort flertal for den blandt udvalgets øvrige medlemmer. Soldaterløn som sådan indebærer flere fordele. Den fjerner uligheden mellem indkaldte og ikke-indkaldte. Formentlig vil man kunne opnå at få frivillige værnepligtige, og dermed kan man afskaffe hele området civile værnepligtige. Alene på militærnægterne kan der spares ca. 50 mill. kr. Værnepligtssystemet bibeholdes, og man får